

Ü Z L E T I H E T I L A P

FIGYELŐ

**INFLÁCIÓS NYOMÁS
A VILÁGGAZDASÁGBAN**

A pénzbőség visszavág

**LAKOSSÁGI HITELPIAC
KIENGEDTÉK
A KÉZIFÉKET**

**BEFEJZŐDÖTT AZ ARATÁS
HOZAMREKORD
DRÁGULÁSSAL**

**JÁRMŰPARK-FIATALÍTÁS ROMÁNIÁBAN
RONCSPRÉMIUMBÓL
LUXUSAUTÓT**

ÁRA: 790 FT

ÚJRA CSÚCSON AZ ILLEGÁLIS BEVÁNDORLÁS

JANIK SZABOLCS | Az Európába irányuló migráció újra nagy lendületet vett a pandémia első éve után. A magyar-szerb határon történt incidens is arra utal, hogy továbbra is tömegek igyekeznek bejutni az EU-ba. A Migrációkutató Intézet igazgatóhelyettesét arra kérte a Figyelő, hogy elemezze az európai helyzetet.

Ha a nagy képet figyeljük, Európában melyek most a jellemző tendenciák?

– Ha megnézzük a Frontex első féléves adatait, akkor azt látjuk: van egy masszív növekedés. Több mint 61 ezer illegális belépést regisztráltak az EU határain. Ez érdemi bővülés a múlt évhez képest, de tegyük hozzá: 2020-ban, a pandémia berobbanásával csökkentek az érkezési számok. Ám ahogy az idén enyhültek a beutazást korlátozó intézkedések, a határok védelmére is kisebb figyelem hárul – holott az tavaly jól működött –, és ismét lendületet kapott a migráció. Ennek egyik nagy kárvallottja Olaszország, ahol az első fél évben 22 ezer bevándorló ért partot. Észak-Afrikából és a szubszaharai övezetből érkeznek a legtöbben, de a Közel-Keleten is megmaradt a nagy elvándorlási kedv. Érdekes a dél-ázsiai Bang-

lades esete, ahonnan egyre többen jönnek – ők több mint 9000 km-t tesznek meg Líbiáig.

A spanyol partoknál is érzékelhető élénkülés, és külön érdemes megemlíteni a Kanári-szigeteket, ahova tavaly augusztus óta bőven 20 000 feletti számban érkeztek. Az Ibériai-félsziget felé irányuló illegális bevándorlás intenzitása elsősorban Marokkón múlik. Egyelőre úgy tűnik, lehet együttműködni az ottaniakkal, de ha egy pillanatra félrefordítják a fejüket, az óriási kihívást jelent a spanyoloknak.

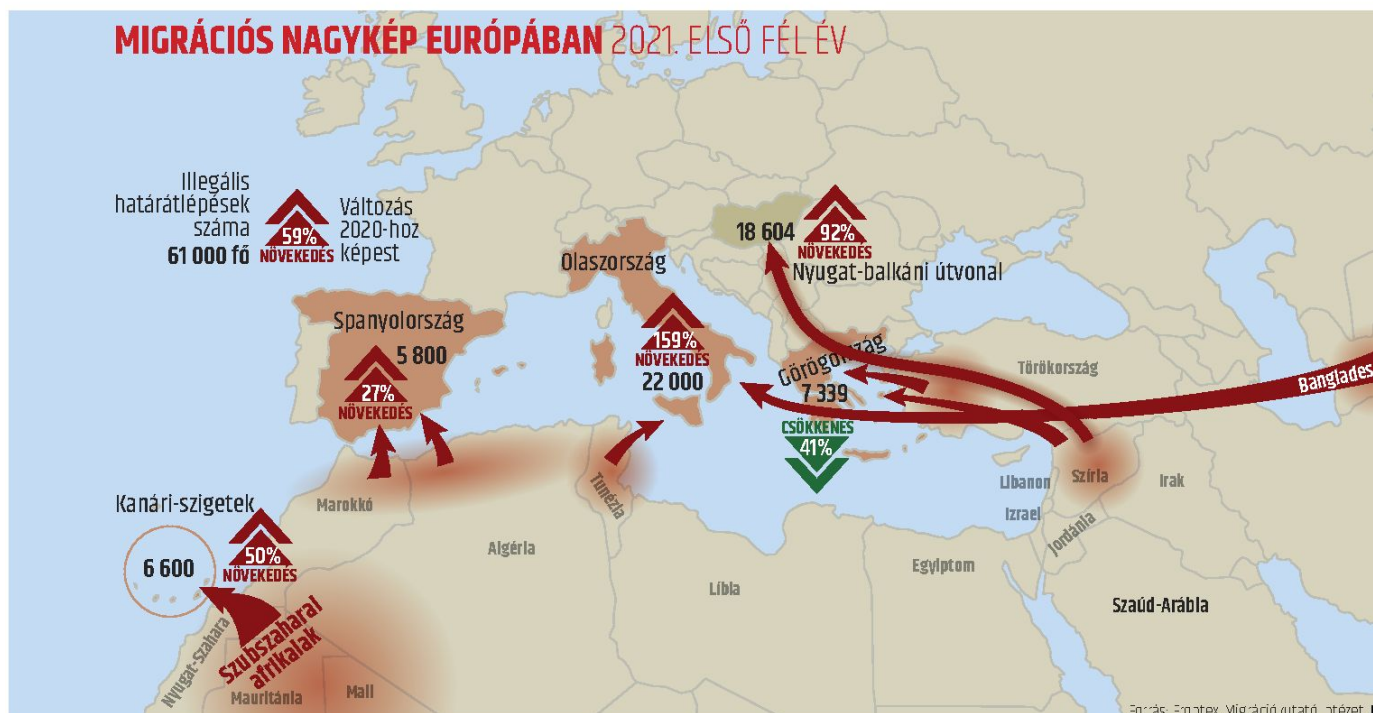
Amennyiben a bennünket érintő nyugat-balkáni útvonalat nézzük, ott is jelentősen megnőtt az érkező migránsok száma, de ez ún. másodlagos migrációs mozgás, hiszen alapvetően nem új töme-

gek jönnek, mert a görögök tavaly óta viszonylag jól védik a görög-török határt. Akiket a déli határon látunk, azok régóta arra várnak a Balkánon, hogy eljuszanak Nyugat-Európába.

– *Mi történik a litván határon, hogy lett migrációs góc a balti ország?*

– Az ottani helyzet egy politikai nyomásgyakorlási játszma része. A fehérorosz rezsimmel és Lukasenka elnökkel tavaly augusztusban (az elnökválasztást követően) romlott meg látványosan az Európai Unió viszonya. Ez év májusában a fehérorosz hatóságok leparancsoltak a levegőből egy polgári járatot, hogy elfogjanak egy rajta utazó ellenzéki aktivistát. Az EU azonnal gazdasági intézkedésekkel szankcionálta a lépést, erre válaszul döntött úgy Lukasenka, hogy migránsok beengedésével helyezi nyomás alá Brüsszelt. A 650 km-es

MIGRÁCIÓS NAGYKÉP EURÓPÁBAN 2021. ELSŐ FÉL ÉV

litván határ kínálta magát. Heti négy járat közlekedik Bagdad és Minszk között, majd egyenesen a határra szállítják a bevándorolni szándékozókat. Litvánia komoly bajban van, a helyzet rendkívül súlyos, ezért sürgősen hatékonyan választ kell adnia a kis balti államnak (és az uniónak).

– *Az elmúlt hetekben a migráció európai narratívájában megjelent egy új hang. Angela Merkel úgy fogalmazott: Németország nem tud minden problémát megoldani, amely az afgán válságban gyökerezik. Fordulópont ez?*

– Érdekes látni a németek hozzáállásának a változását. Ha elővesszük a 2015 utáni, migrációs tárgyú vezető német politikusi nyilatkozatokat, akkor ki fog rajzolódni egy figyelemre méltó ív, hiszen a Willkommenskulturtól eljutottunk oda, hogy a tömeges befogadás mégsem megoldás. Ehhez nyilván sok tényező járult hozzá, például a nagy érkezési számok, a sajnálatos terrortámadások vagy éppen a kitartó magyar (és V4-es) álláspont. Fontos azonban látni, hogy a nagyon erős humanitárius „szemüveget” még nem tették le, legalábbis a kommunikáció szintjén. Szerencsére ma már elhangzanak racionálisabb, a biztonsági szempontokat is figyelembe vevő érvek: nyilván az integráció kudarca/felemás eredményei sarkallják erre őket elsősorban. Mindenesetre nem csak a német politikai elit ébredezik a témában.

– *Mi a helyzet a visszatelepítésekkel, mennyire sikerül azokat végrehajtani?*

– A repatriálás pont egy olyan terület jelent, ahol nyomokban már láthatunk konszenzust. Akik nem jogosultak semmilyen nemzetközi védelemre, azoknak a hatályos szabályok alapján haza kell menniük, viszont ennek érvényt kell szerezni. A migrációs politikának ez olyan alapeleme lehet, amely köré könnyebben építhető konszenzus. Az Európai Bizottság tavaly szeptemberi javaslatcsomagja is rögzíti a repatriálásokat erősítését. Ez támogatható elemnek tűnik, annak ellenére, hogy a paktum szétesztásra vonatkozó elemet is tartalmaz.

A repatriálásokat messze nem működnek hatékonyan, a jogerősen kiutasítottak legfeljebb 30-40 százalékát sikerül hazaküldeni. Ez borzasztóan alacsony arány (nyilván a pandémia sem segítette a kitoloncolásokat végrehajtását). Tegyük hozzá: a hazatelepítés továbbra is a második legjobb opciót jelenti, hiszen pénzbe kerül, erőforrásokat igényel, logisztikát kell mögé tenni,

szükséges a kibocsátó országgal kötött élő visszafogadási egyezmény. Ezek komoly feltételek, jól látszik, hogy sokszor nem is tudnak megfelelni nekik a tagállamok. Arról nem is beszélve, hogy sokan eltűnnek a hatóságok látóköréből, már a kiutasítási határozatot sem lehet eljuttatni hozzájuk. Összességében ezer sebből vérzik a repatriálás.

Az afganisztáni helyzet romlása nyomán egyébként több skandináv ország is leállította a hazaküldéseket, az ottani körülmények ismét humanitárius katasztrófával fenyegetnek. Ha egy többmillió – vagy akár csak százezres – embertömeg megmozdul, az rendkívüli kockázatokat hordoz Európa számára – még akkor is, ha az afgánok többsége nem feltétlenül az öreg kontinenst venné célba. Az EU alapvető stratégiai érdeke, hogy a környező régiókban se alakuljon ki ehhez hasonló helyzet.

– *Ha az illegális bevándorlást jól kezelő gyakorlatot keresünk, akkor a dánokra érdemes figyelni, bár épp a napokban hevesen támadják őket a migrációt támogató jogvédők. Miféle különutas politikát folytat Koppenhága?*

– Dánia az elmúlt időszakban azzal került a hírekbe, hogy nagyon komoly szigorító migrációs intézkedéseket hozott, a repatriálásokat felpörgetésétől kezdve a menekültügyi rendszer „bemeneti oldalának” a szigorításán át a gettók felszámolásáig bezárólag. Az egyik legújabb döntés értelmében kísérleti jelleggel megpróbálják kiszervezni a menekültügyi eljárás lefolytatását egy harmadik országba, várhatóan Ruandába. Ez sem egy teljesen új ötlet; korábban már volt szó arról, hogy létre kellene hozni úgynevezett hot spotokat, ahol előszűrik a kérelmeket (Magyarország is támogatta a koncepciót). Ezek a kezdeményezések azonban elhaltak, mert nem volt olyan állam, amely ezt vállalta volna. Mindenesetre a dánok most megpróbálják, és a hírek szerint a britek érdeklődve figyelik, mire jutnak.

A dánok azért is kísérletezhetnek „bátrabban”, mert rájuk nem vonatkozik a közös migrációs politika, ezt a feltételt sikeresen kialakították maguknak korábban. Persze ők is folyamatosan kapják a kritikát. Külön érdekesség, hogy a jobboldali kabinetet váltó szociáldemokrata kormány ugyanúgy viszi tovább a szigorú bevándorlási politikát. A dán politikai elit egy-

MIGRÁCIÓS HÍREK RÖVIDEN

- A szlovén belügyminiszter meghívására uniós kollégái Szlovéniában a schengeni zóna lehetséges reformját is megvitatják, aminek a célja egy olyan térség kialakítása, amely képes ellenállni az új kihívásoknak.
- A Nagy-Britannia és Franciaország között kötött egyezmény szerint a szigetország 54 millió fonttal (22,4 milliárd forint) támogatja majd a francia hatóságok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megakadályozzák a migránsok csónakokkal való átkelését a csatornán.
- A svéd bevándorlási hivatal július 16-án azonnali hatállyal és határozatlan időre felfüggesztette az Afganisztánba irányuló hazautaztatást. Az országban jelenleg 7000 jogerősen kiutasított afgán állampolgár tartózkodik.
- A szigorú ellenőrzés miatt Szíriából már nehéz illegálisan átjutni Törökországba, a görög partokhoz való átkelés pedig 15 ezer dollárba is kerülhet. Ezzel szemben a szíreki Libiába vízum nélkül, repülővel utazhatnak, onnan kétezer dollárt fizetnek az olasz partokhoz való átjutásért, az út Németországig pedig összesen hatezer euróba kerül. Noha Szíriában a harci cselekmények gyakorlatilag véget értek, a gazdaság összeomlása és az elszabaduló árak miatt továbbra is tömegek készülnek elhagyni az országot.

Forrás: Migrációkutató Intézet

ségesen meghallotta a társadalom hangját, a tömeges bevándorlás elutasításának a preferenciáját, s ezt migrációs politikájának középpontjába emelte. De az osztrák kancellár is egyre erőteljesebben kommunikálja a külső határok védelmének a fontosságát, és felszólal a szétesztés ellen. A trend tehát tetten érhető, a szigorításpárti álláspont már messze nem csak a visegrádiak sajátja az EU-ban.

LENGYEL GABRIELLA